

Nr 158

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av punkterna 1 och 2 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 453) om vad som är fast egendom, m. m.; given Stockholms slott den 11 november 1966.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag angående ändrad lydelse av punkterna 1 och 2 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 453) om vad som är fast egendom;

2) lag angående ändrad lydelse av punkt 1 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 454) om företagsinteckning;

3) lag angående ändrad lydelse av bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 456) om ändrad lydelse av 17 kap. 7 § handelsbalken;

4) lag angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 457) om ändring i förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva;

5) lag om ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 458) angående ändrad lydelse av 2 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling;

6) lag angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 13 maj 1966 (nr 136) om ändrad lydelse av 4 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

GUSTAF ADOLF

Herman Kling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att tidpunkten för ikraftträdandet av lagen om vad som är fast egendom och lagen om företagsinteckning samt vissa lagar som anknyter till dessa lagar skall ändras från den 1 januari 1967 till den 1 juli samma år.

Förslag

till

Lag**angående ändrad lydelse av punkterna 1 och 2 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 453) om vad som är fast egendom**

Härigenom förordnas, att punkterna 1 och 2 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 om vad som är fast egendom skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967, då lagen den 24 maj 1895 (nr 36 s. 1) angående vad till fast egendom är att hänföra skall upphöra att gälla med de undantag, som följa av nedanstående bestämmelser.

2. Har fastighetsägare — — — i konkursboet.

Besväras vid den nya lagens ikraftträdande egendom av förlagsinteckning, gäller för tiden till den 1 januari 1968 eller den tidigare tidpunkt, då egendomens ansvar för inteckningen upphör, äldre lag beträffande frågan i vad mån egendomen hör till fastighet. Skulle den nya lagens regler, om de vunnit tillämpning den 1 januari 1967, ha medfört, att den av inteckningen gäsvärade egendomen så minskats att säkerhetens värde väsentligt nedgått och ställer gäldenären ej inom en månad efter anmodan ytterligare säkerhet varmed inteckningshavaren skäligen kan åtnöjas, äger inteckningshavaren så länge äldre lag är tillämplig säga upp den intecknade fordringen till betalning inom sex månader utan hinder av att längre uppsägningstid må ha avtalats eller uppsägning ej må ske. Har inteckningshavaren före den 1 ja-

(Föreslagen lydelse)

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967, då lagen den 24 maj 1895 (nr 36 s. 1) angående vad till fast egendom är att hänföra skall upphöra att gälla med de undantag, som följa av nedanstående bestämmelser.

Besväras vid den nya lagens ikraftträdande egendom av förlagsinteckning, gäller för tiden till den 1 juli 1968 eller den tidigare tidpunkt, då egendomens ansvar för inteckningen upphör, äldre lag beträffande frågan i vad mån egendomen hör till fastighet. Skulle den nya lagens regler, om de vunnit tillämpning den 1 juli 1967, ha medfört, att den av inteckningen besvärade egendomen så minskats att säkerhetens värde väsentligt nedgått och ställer gäldenären ej inom en månad efter anmodan ytterligare säkerhet varmed inteckningshavaren skäligen kan åtnöjas, äger inteckningshavaren så länge äldre lag är tillämplig säga upp den intecknade fordringen till betalning inom sex månader utan hinder av att längre uppsägningstid må ha avtalats eller uppsägning ej må ske. Har inteckningshavaren före den 1 juli 1968 väckt talan om

(Nuvarande lydelse)

nuari 1968 väckt talan om betalning och anmält detta till inskrivningsdomaren för den ort där fastigheten ligger, gäller äldre lag även för tiden därefter till dess två månader förflutit från det att talan avgjorts genom dom eller beslut som vunnit laga kraft.

(Föreslagen lydelse)

betalning och anmält detta till inskrivningsdomaren för den ort där fastigheten ligger, gäller äldre lag även för tiden därefter till dess två månader förflutit från det att talan avgjorts genom dom eller beslut som vunnit laga kraft.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av punkt 1 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 454) om företagsinteckning

Härigenom förordnas, att punkt 1 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 om företagsinteckning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967. Genom lagen upphävas med de undantag som följa av nedanstående bestämmelser förordningen den ————— och hampa.

(Föreslagen lydelse)

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967. Genom lagen upphävas med de undantag som följa av nedanstående bestämmelser

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 456) om ändrad lydelse av 17 kap. 7 § handelsbalken

Härigenom förordnas, att bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 om ändrad lydelse av 17 kap. 7 § handelsbalken skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967.

Att äldre ————— om förelagsinteckning.

(Föreslagen lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 457) om ändring i förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva

Härigenom förordnas, att bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 om ändring i förordningen den 20 november 1845 i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva, skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967.

(Föreslagen lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 458) angående ändrad lydelse av 2 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling

Härigenom förordnas, att bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 angående ändrad lydelse av 2 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967.

(Föreslagen lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967.

Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 13 maj
1966 (nr 136) om ändrad lydelse av 4 § kommunalskattelagen
den 28 september 1928 (nr 370)**

Härigenom förordnas, att bestämmelsen om införande av lagen den 13 maj 1966 om ändrad lydelse av 4 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1
januari 1967.

Denna lag träder i kraft den 1
juli 1967.

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST. GUSTAFSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ikraftträdandet av de under år 1966 antagna lagarna om vad som är fast egendom och om företagsinteckning m. m.* och anför.

Genom proposition den 14 januari 1966 (nr 24) framlades förslag till lag om vad som är fast egendom. Samtidigt framlades proposition (nr 23) med förslag till lag om företagsinteckning. I anslutning till sistnämnda förslag föreslogs också vissa ändringar i handelsbalken, förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva, samt lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling. Sedan riksdagen antagit förslagen har lagar utfärdats den 29 juli 1966 (nr 453, 454 och 456—458). Den nya lagstiftningen skall träda i kraft den 1 januari 1967.

I samband med att förslagen remitterades till lagrådet framhöll jag att de måste få återverkningar på det exekutionsrättsliga planet och att jag avsåg att framlägga förslag om lagändringar i detta hänseende i sådan tid att de kunde träda i kraft samtidigt med den nya lagstiftningen om vad som är fast egendom och om företagsinteckning. Förslag till den nödvändiga exekutionsrättsliga lagstiftningen har den 30 september 1966 remitterats till lagrådet. Det skedde i avsikt att proposition i ämnet skulle kunna föreläggas riksdagen i sådan tid att lagstiftningen skulle kunna antas av riksdagen under höstsessionen i år och träda i kraft den 1 januari 1967. Föredragningen i lagrådet påbörjades den 14 oktober 1966.

De föreslagna lagändringarna inom exekutionsrättens område får till följd att vissa — delvis mycket omfattande — ändringar måste göras även i tillämpningsförfattningar och andra av Kungl. Maj:t ensam beslutade författningar.

På grund av rådande förhållanden har föredragningen av den exekutionsrättsliga lagstiftningen i lagrådet inte kunnat fullföljas i avsedd ordning

och det står nu klart att lagrådets utlåtande inte kan föreligga i sådan tid att riksdagen hinner besluta i ärendet inom den tid som fordras för att lagstiftningen i fråga skall kunna träda i kraft vid årsskiftet. Vidare har det visat sig att arbetet med tillämpningsförfattningar m. m. inte heller kan slutföras inom planerad tid. Det är därför nödvändigt att ändra tidpunkten för ikraftträdandet av lagen om vad som är fast egendom och lagen om företagsinteckning med tillhörande författningar. Jag föreslår att de i stället får träda i kraft den 1 juli 1967. Som en följd härav bör även vissa övergångsbestämmelser till lagen om vad som är fast egendom ändras.

Det nuvarande skatterättsliga fastighetsbegreppet är i 4 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) bestämt genom en hänvisning till vad som enligt allmän lag är att hänföra till fast egendom. Med allmän lag avses lagen den 24 maj 1895 (nr 36 s. 1) angående vad till fast egendom är att hänföra. Denna lag upphävs genom den nya lagen om vad som är fast egendom. Det är avsett att det skatterättsliga fastighetsbegreppet tills vidare skall behållas oförändrat och sålunda inte påverkas av lagen om vad som är fast egendom. Med anledning härav föreslogs i proposition den 18 mars 1966 (nr 87) viss ändring i 4 § kommunalskattelagen. Sedan förslaget antagits av riksdagen utfärdades författning i ämnet den 13 maj 1966 (nr 136). Ändringen träder i kraft den 1 januari 1967.

Med hänsyn till förslaget att flytta fram ikraftträdandet av lagen om vad som är fast egendom till den 1 juli 1967 föreslår jag efter samråd med chefen för finansdepartementet, att även ändringen i kommunalskattelagen skall träda i kraft den 1 juli 1967.

Lagen om företagsinteckning har ansetts böra medföra vissa ändringar även i 28 § fjärde stycket lagen den 3 juni 1955 (nr 416) om sparbanker och 37 § första stycket lagen den 25 maj 1956 (nr 216) om jordbrukskassereörelsen. Förslag härom har lagts fram i prop. 1966: 128 med förslag till lag om vissa gemensamhetsanläggningar m. m. (s. 330—335, 382, 383, 392). De föreslagna ändringarna avses träda i kraft den 1 januari 1967 dvs. före den nu föreslagna dagen för ikraftträdandet av lagen om företagsinteckning. Detta innebär att under första halvåret 1967 inte kommer att gälla något direkt förbud för sparbanker att utlämna lån mot säkerhet av enbart förlagsinteckning eller inteckning i jordbruksinventarier. För jordbrukets kreditkassor kommer konsekvensen att bli att förbudet att utlämna lån mot säkerhet av enbart inteckning i jordbruksinventarier bortfaller. Eftersom båda de nämnda lagarna innehåller bestämmelser om skyldighet att vid utlämnande av lån pröva om den ställda säkerheten är tillfredsställande och med hänsyn till den praxis, som på grundval av gällande regler under lång tid utbildats i kreditprövningsfrågor, saknas anledning anta att det på den relativt korta tid som kommer att förflyta innan lagen om företagsinteckning träder i tillämpning kommer att utbildas någon ändring i kreditgivningen. I övrigt vill jag hänvisa till vad chefen för finansdepartementet anförde vid

remissen till lagrådet den 13 maj 1966 av förslagen till ändringar i lagarna i fråga (se prop. 1966: 128 s. 334). Jag finner sålunda inte nödvändigt att föreslå ändrad dag för ikraftträdandet av ändringarna i de nu berörda lagarna.

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom justitiedepartementet upprättats förslag till

1) lag angående ändrad lydelse av punkterna 1 och 2 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 453) om vad som är fast egendom;

2) lag angående ändrad lydelse av punkt 1 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 454) om företagsinteckning;

3) lag angående ändrad lydelse av bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 456) om ändrad lydelse av 17 kap. 7 § handelsbalken;

4) lag angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 457) om ändring i förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva;

5) lag om ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 458) angående ändrad lydelse av 2 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling;

6) lag angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 13 maj 1966 (nr 136) om ändrad lydelse av 4 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Förslagen torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som bilaga.¹

Föredraganden hemställer att lagrådets utlåtande över de under 1)–5) angivna lagförslagen inhämtas för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

¹ Bilagan har uteslutits här. Den är likalydande med de lagförslag som är fogade vid propositionen.

Utdrag av protokoll, hållet i lagrådet den 11 november 1966.

N ä r v a r a n d e :

justitierådet EDLING,
regeringsrådet HEGRELIUS,
justitierådet PETRÉN,
justitierådet JOACHIMSSON.

Enligt lagrådet den 11 november 1966 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitieärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet den 4 november 1966 hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till 1) *lag angående ändrad lydelse av punkterna 1 och 2 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 453) om vad som är fast egendom*, 2) *lag angående ändrad lydelse av punkt 1 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 454) om företagsinteckning*, 3) *lag angående ändrad lydelse av bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 456) om ändrad lydelse av 17 kap. 7 § handelsbalken*, 4) *lag angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 457) om ändring i förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva*, samt 5) *lag om ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 458) angående ändrad lydelse av 2 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling*.

Förslagen, som finns bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av departementsrådet Ingvar Gullnäs.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:
Ingrid Hellström

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 11 november 1966.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter lagrådets den 11 november 1966 avgivna utlåtande över de till lagrådet den 4 november 1966 remitterade förslagen till

1) lag angående ändrad lydelse av punkterna 1 och 2 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 453) om vad som är fast egendom;

2) lag angående ändrad lydelse av punkt 1 i bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 454) om företagsinteckning;

3) lag angående ändrad lydelse av bestämmelserna om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 456) om ändrad lydelse av 17 kap. 7 § handelsbalken;

4) lag angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 457) om ändring i förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva;

5) lag om ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 29 juli 1966 (nr 458) angående ändrad lydelse av 2 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling;

6) lag angående ändrad lydelse av bestämmelsen om införande av lagen den 13 maj 1966 (nr 136) om ändrad lydelse av 4 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Föredraganden upplyser, att lagrådet lämnat lagförslagen utan erinran, och hemställer, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att anta förslagen.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten